

KYSTPILEGRIMSLEIA

Fase 2

Sluttrapport

Monica Elin Mohr Gjesdahl

30.sep. 2019

Norwegian Centres of Expertise

NCE Tourism Fjord Norway

Innhold

1. Bakgrunn for prosjektet
2. Prosjekt mål
3. Arbeidsoppgaver
4. Samarbeidspartnere/prosjektorganisering
5. Gjennomføring av arbeidet
6. Finansiering/budsjett
7. Hvem er dagens Pilegrim?
8. Innspill til veien videre
9. Konklusjon

1. BAKGRUNN FOR PROSJEKTET

Prosjektet Kystpilegrimsleia startet med mål om å skape en sammenhengende reiserute langs kysten som en del av en St. Olavslei og en europeisk kulturveg. Kystpilegrimsleia skal fremme kunnskap om historie og kulturminne, miljøforståelse, fysisk aktivitet, folkehelse og tilrettelegge for bruk og vern av kulturarven vår.

Tanken er å skape et nettverk og reiselivsprodukt for moderne pilegrimer, basert på den gamle hovedfartsåren for pilegrimer til Nidaros. Kystpilegrimsleia skal være en brobygger mellom de mange lokalsamfunnene langs kysten. Dette er et prosjekt som har lokalbefolkningen, frivillige lag og organisasjoner, samt lokale næringsdrivende innen overnatting, mat, transport og attraksjoner som sine viktigste medspillere. Næringsutvikling knyttet til pilegrimsaktivitet langs kysten skal styrkest gjennom prosjektet. Prosjektet dekker et stort geografisk område og går gjennom fem fylker langs Vestlandskysten; Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Sør- Trøndelag (nord til Trondheim).

Det blir lagt vekt på å forankre prosjektet både lokalt og regionalt, og det er viktig at de ulike aktørene som blir involvert i prosjektet har en god dialog. Kystpilegrimsleia er et verdiskapingsprosjekt som er finansiert av Riksantikvaren, sammen med fylkeskommunene. Kirken bidrar med kompetanse og menneskelige ressurser.

Første del av dette arbeidet startet i mai 2014. I 2016 ble det besluttet å styrke prosjektet med ny prosjektledelse og NCE Tourism Fjord Norway ble tildelt denne kontrakten. Denne ble undertegnet i juli 2016 med påfølgende arbeidsstart i desember 2016.

Opgaven til NCE Tourism var å ferdigstille Kystpilegrimsleia og 9 hovedoppgaver ble skissert som definerte arbeidsoppgaver.

Sommeren 2018 ble Kystpilegrimsleia offisielt åpnet.

NCE Tourism jobbet med dette prosjektet i 1,5 år og utviklet en hovedtur fra Egersund til Trondheim som tar 11 dager. Turen baserer seg på offentlig transport, inkluderer besøk på alle de 26 nøkkelstedene, foreslår overnattingssteder og spisesteder.

I tillegg ble det laget 4 etappetur-forslag– som skal inspirere til å være i en region lengre samt tilby kortere reiser og opplevelser for dem som ønsker dette.

Alle turforslagene kan brukes som underlag for pakkeføring og salg av produkter til turoperatører og andre reisearrangører.

Prosjektet har vært i dialog og samarbeidet med AiSpot som har utviklet en digital reiseassistent for reiselivet. Mye nyttig informasjon om Kystpilegrimsleia er lagt inn i denne app'en som gir digital informasjon underveis langs Kystpilegrimsleia. Dette samarbeidet er det ikke brukt tid på under videreføringen av Kystpilegrimsleia i 2019 men er noe man kan videreutvikle i neste steg.

De 26 nøkkelstedene er sentrale i Kystpilegrimsleia. Disse er plukket ut av fylkeskommunene fordi de har en særegen historie, er viktige kulturminner på stedet og ellers har stor religiøs betydning. For å kvalifisere til å motta Olavsbrevet ved ankomst Trondheim, Nidaros må pilegrimen ha minimum 6 stempler fra 6 nøkkelsteder, hvorav minimum et av stemplene må være fra av nøkkelstedene på strekningen Kristiansund-Trondheim.

Det er også laget en egen brosjyre som forteller noe om kystpilegrimsleia sin historie og hvem de første var som reiste denne veien til Nidaros. Brosjyren forteller også om de ulike tekstene man kan høre i kirkene langs kysten.

Med forankring i dette prosjektet vil fase 2 og denne delen av prosjektet bli en videreføring og videreutvikling av dette hovedprosjektet.

2. PROSJEKTMÅL

- **ETABLERE EN KOMMERSIELL, TILGJENGELIG OG LANGSIKTIG REISERUTE LANGS KYSTEN SOM DET ER MULIG Å REISE OG SOM KAN FUNGERE FOR ALLE TYPER REISENDE; BÅDE TURISTER OG PILEGRIMER.**
- **GJERNE PAKKER SOM TAR FOR SEG DELER/DELETAPPER UNDERVEIS.**
- **SKAPE ET NETTVERK OG REISELIVSPRODUKT FOR MODERNE PILEGRIMER, BASERT PÅ DEN GAMLE HOVEDFARTSÅREN/SJØVEIEN FOR PILEGRIMER TIL NIDAROS.**
- **KYSTPILEGRIMSLEIA SKAL VÆRE EN BROBYGGER MELLOM DE MANGE LOKALSAMFUNNENE LANGS KYSTEN.**
- **VIKTIGE MEDSPILLERE: LOKALBEFOLKNINGEN, FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER, KIRKE, LOKALE NÆRINGSDRIVENDE INNEN OVERNATTING, MAT, TRANSPORT OG ATTRAKSJONER.**
- **NÆRINGSUTVIKLING KNYTTET TIL PILEGRIMSÅKTIVITET LANGS KYSTEN SKAL STYRKES GJENNOM PROSJEKTET.**

3. ARBEIDSOPPGAVER

- Oppfølging av markedssiden mot den nye digitale plattformen til pilegrimsleden.no
- Tilrettelegge videre slik at reisende kan planlegge og gjennomføre turer.
- Opprette kontakt med ulike reisearrangører for å informere om Kystpilegrimsleia samt formidle vårt ønske om at aktørene skal starte med å pakke og selge Kystpilegrimsleia som produkt. Sikre at dette er innenfor Innovasjon Norge sin visjon om å selge Norge som et bærekraftig reisemål - hele året.
- Sikte samhandling og dialog med prosjektet «Kystpilegrimsleia over i en ny fase» som jobber med å få prosjektet over i drift og få på plass regionale sentre langs Kystpilegrimsleia.
- Sikre informasjon underveis til destinasjonselskapene som vil være viktige samarbeidspartnere fremover for de regionale sentrene.
- Nøkkelpersoner – sikre kontaktinformasjon og gi dem nødvendig trygghet og informasjon.
- Være et bindeledd mellom ulike aktører
- Etablere et samspill mellom Kystpilegrimsleia og andre prosjekter innenfor reiseliv
- Sikre samordning med Nasjonalt Pilegrimscenter og de fem fylkene

4. ORGANISERING

Prosjekteier	:5 fylkeskommuner: Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal og Trøndelag Fylkeskommune, samt 4 bispedømmer: Stavanger Bispedømme, Bjørgvin Bispedømme, Møre Bispedømme og Nidaros Bispedømme.
Prosjektansvarlig	: Hordaland Fylkeskommune v/ Tor Titlestad
Prosjektadministrasjon	: Sogn og Fjordane og Hordaland Fylkeskommune, med Sogn og Fjordane som prosjektkoordinator
Styringsgruppe	: Fylkeskommunene og bispedømmene
Prosjektgruppe/ressursgruppe	: Fylkeskommunene, bispedømmene, NCE Tourism gjennom prosjektet «Kystpilegrimsleia – fase 2» og Nasjonalt Pilegrimscenter gjennom prosjektet «Kystpilegrimsleia over i en ny fase».
Prosjektleder	: NCE Tourism v/ Monica Elin Mohr Gjesdahl

5. GJENNOMFØRING AV ARBEIDET

Dette er gjennomført i 2019:

- Fasilitering mellom ulike aktører innenfor prosjektet.
- Kontaktpunkt.
- Nettverksbygging. Aktører innenfor reiseliv er koblet sammen med andre viktige partnere langs leia som nøkkelsteder, destinasjonsselskap, kirke, fylkeskommune, kommuner osv.
- Oppfølging av markedssiden mot den nye digitale plattformen til pilegrimsleden.no
 - pilegrimsleden.no lanserer sin nye webportal i november og her vil Kystpilegrimsleia ligge som en underside med grundig informasjon om hvordan man kan reise langs Kystpilegrimsleia. De 26 nøkkelstedene som er valgt ut langs leia er sentrale i opplevelsene langs Kystpilegrimsleia og disse skal levere et unikt innhold til de reisende.
- Kompetanseheving. Opprettet dialog med ulike reisearrangører for å gjøre Kystpilegrimsleia kjent samt oppfordre til å ta dette videre som et reiselivsprodukt i forhold til pakkeføring og salg.
- Delt informasjon med ulike reiseaktører som er gjort i hovedprosjektet for at dette skal lage et underlag i den videre eventuelle fremtidige turproduksjonen.
- Etablert et samspill mellom Kystpilegrimsleia og andre prosjekter innenfor reiseliv
- Sikret samhandling og dialog med prosjektet «Kystpilegrimsleia over i en ny tid» som jobber med å få prosjektet over i drift og få på plass regionale sentre langs Kystpilegrimsleia.
- Utsendelse av informasjon til destinasjonsselskapene slik at de skal ha nødvendig kunnskap og informasjon om fremdrift .
- Nøkkelstedene – innhentet kontaktinformasjon fra hvert enkelt sted slik at man videre kan kommuniserer med stedene og sende dem relevant og riktig informasjon.
- Sikret samordning med Nasjonalt Pilegrimssenter og de fem fylkene
- Deltatt på samlinger iht mål for prosjektet

6. FINANSERING/BUDSJETT

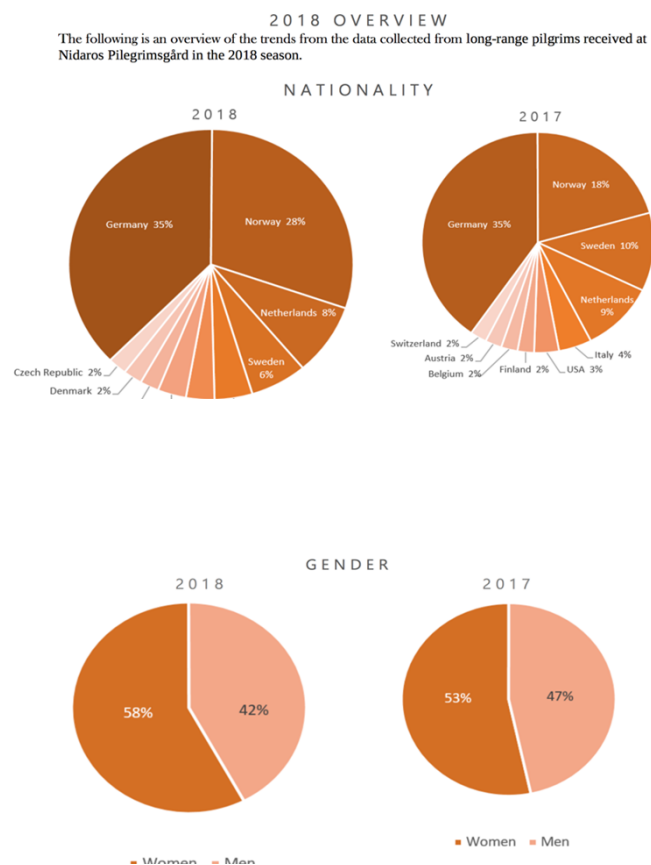
Det er inngått en standard partneravtale mellom Hordaland Fylkeskommune og NCE Tourism Fjord Norway.

7. HVEM ER DAGENS PILEGRIM

I langtidsplanen for Pilegrimsleden 2019-2037 beskrives dagens pilegrim slik:

«Til forskjell fra tidligere tider lever vi i dag i et kulturelt og religiøst mangfoldig samfunn, dagens pilegrim definerer i større grad selv både årsak og motiv for sin vandring. Dagens pilegrimsfenomen er preget av mangfold, pilegrimen er åpen og søkende og pilegrimsleden er for mange et sted å søke mening i eget liv. Opplevelser av natur, møter og fellesskap, kultur og historie, er viktige. Sentralt for mange er ønsket om langsomhet, frihet, enkelhet, bekymringsløshet, stillhet, åndelighet og det å dele. Dagens pilegrim har selv eierskap til sin vandring, ingen kan gjøre krav på å «eie» dagens pilegrimsfenomen.»

Kilde: Statistikkrapport 2018 – Nidaros Pilegrimsgård

Men		Women	
Age Range	% Total	Age Range	% Total
60 to 69	9.6%	60 to 69	17.2%
50 to 59	7.6%	50 to 59	13.8%
21 to 29	7.2%	21 to 29	7.4%
30 to 39	5.8%	40 to 49	5.8%
40 to 49	5.3%	30 to 39	5.3%

8. INNSPILL TIL VEIEN VIDERE

- **Behov for utsendelse av informasjon til nøkkelstedene.**

Innspill basert på dagens kjente informasjon:

- Informasjon om Pilegrimsleden.no og hvordan Kystpilegrimsleia kommer som en underside her
- Informasjon om hva og hvordan man håndterer Facebook/Instagram. Retningslinjer?
- Fortelle om hvor langt vi er kommet med prosjektet Kystpilegrimsleia over i en ny fase samt NCE Tourism sitt prosjekt, pakketering, salg, osv
- Merking av leia
- Brosjyrer
- Pilegrimspass
- Stempel osv
- Samling for nøkkelsteder? En nøkkelsted konferanse? Hvem er evt ansvarlig for dette? Studieturer fremover for nøkkelstedene? Se hverandres steder/læring
- Hva behøves av informasjon fra nøkkelstedene og hvem trenger informasjonen?
- Hva er historien til nøkkelstedet – hvorfor er de valgt? Gjøre dem bevisste på dette

- **Innspill til andre konkrete tiltak:**

- Kart på engelsk
- Kystpilegrimsleia brosjyren på engelsk
- Sette destinasjonsselskapene i kontakt med de regionale sentrene.
- Koble DNT tettere på langs kysten?
- Lage en guide bok langs Kystpilegrimsleia?
- Generell nettverksbygging mellom nøkkelsteder, mellom regionale sentre og mellom de ulike ledene
- Fjerne gammel webside
- Sikre at informasjonen om hvordan gjesten/pilegrimen mottar Olavssbrevet er tydelig

- **Vi ser videre viktigheten av disse elementene fremover:**

- Samhandling/nettverksbygging
- Fasilitering
- «Studieturer»/forankringsturer
- Utdanning – kompetanse – kvalitet
- Begeistring – muligheter
- Pakketering/turproduksjon/distribusjon/salg
- Oppfølging kommersielle aktører
- Samhandling med destinasjonsselskaper
- Arbeid mot ulike turoperatører og salgskanaler for å informere om mulighetene langs Kystpilegrimsleia og de andre ledene i Norge
- De regionale sentrene vil være avgjørende kontaktpunkt fremover for Kystpilegrimsleia
- Den regionale koordineringen er avgjørende for å kunne samle og motivere ressurser i en felles innsats

- Den digitale reisen som guide, historieforteller mm

9. VÅR KONKLUSJON

NCE Tourism sin prosjektperiode avsluttes samtidig som videreføringen av prosjektet Kystpilegrimsleia er ferdig.

Vår opplevelse er at produktet og opplevelsene langs Kystpilegrimsleia fremdeles kun er i startgropen.

Dette har et stort potensiale i en reiselivssammenheng som vi håper man klarer å ta videre ved å bygge innhold som forteller historien fra viking til pilegrim.

